II.

(Nezakonodavni akti)

UREDBE

DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) 2015/942

od 4. ožujka 2015.

o izmjeni Delegirane uredbe (EU) br. 529/2014 o dopuni Uredbe (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda za procjenu značaja proširenja i promjena internih pristupa pri izračunu kapitalnih zahtjeva za tržišni rizik

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o bonitetnim zahtjevima za kreditne institucije i investicijska društva i o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 ([1]), a posebno njezin članak 363. stavak 4. treći podstavak,

budući da:

(1) Delegiranom uredbom Komisije (EU) br. 529/2014 ([2]) utvrđuju se kriteriji za procjenu značaja proširenja i promjena pristupa zasnovanih na internim rejting-sustavima i naprednih pristupa za izračun kapitalnih zahtjeva za kreditni i operativni rizik. Ovom bi se Uredbom trebali utvrditi uvjeti za procjenu značaja proširenja i promjena pristupa internih modela koji se koriste za izračun kapitalnih zahtjeva za tržišni rizik. Uzimajući u obzir da su sva relevantna pitanja i postupci nadzora slični za sve vrste internih pristupa, tj. one koji se odnose na kreditni, operativni ili tržišni rizik, važno je osigurati koherentnost među svim odredbama kojima se reguliraju proširenja i promjene internih pristupa i osobama koje podliježu obvezama utvrđenima tim odredbama omogućiti cjelovit pregled i koordinirani pristup njima. Stoga je potrebno jednim pravnim aktom obuhvatiti sve regulatorne tehničke standarde o proširenjima i promjenama internih pristupa koji se zahtijevaju na temelju Uredbe (EU) br. 575/2013.

(2) Kao i u slučaju pristupa zasnovanih na internim-rejting sustavima i naprednih pristupa, za proširenja i promjene u primjeni pristupa internih modela koje podliježu postupku obavješćivanja Uredbom (EU) 575/2013 ne utvrđuje se je li o tim promjenama potrebno izvijestiti prije ili nakon njihove provedbe. Nadležna tijela ne moraju unaprijed znati za proširenja ili promjene manjeg značaja te bi za institucije bilo učinkovitije i bilo bi im manje opterećenje prikupljati informacije o tim promjenama manjeg značaja i o njima obavješćivati nadležna tijela u redovitim vremenskim razmacima, čime bi se smanjilo i nadzorno opterećenje nadležnih tijela. O ostalim proširenjima i promjenama koje podliježu postupku obavješćivanja potrebno je izvijestiti prije provedbe kako bi nadležna tijela mogla preispitati točnu primjenu ove Uredbe. Stoga bi se ista razlika između proširenja i promjena

([1]) SL L 176, 27.6.2013., str. 1.

([2]) Delegirana uredba Komisije (EU) br. 529/2014 od 12. ožujka 2014. o dopuni Uredbe (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda za procjenu značaja proširenja i promjena pristupa zasnovanog na internim rejting-sustavima i naprednog pristupa (SL L 148, 20.5.2014., str. 36.).

u odnosu na postupak obavješćivanja kako je Delegiranom uredbom (EU) br. 529/2014 utvrđena za IRB pristupe i napredne pristupe, trebala primjenjivati na proširenja i promjene pristupa internih modela za koje se zahtijeva obavješćivanje, te bi u skladu s time trebalo razlikovati proširenja i promjene za koje se zahtijeva obavješćivanje prije provedbe od proširenja i promjena za koje se ne zahtijeva obavješćivanje prije provedbe.

(3) Pristup internih modela uključuje svaki interni model na koji se primjenjuje dio treći glava IV. poglavlje 5. Uredbe (EU) br. 575/2013, a čiju su primjenu za izračun kapitalnih zahtjeva odobrila nadležna tijela.

(4) Značaj proširenja ili promjena pristupa internih modela ovisi o vrsti i kategoriji predloženog proširenja ili promjene (što bi se trebalo odražavati u kvalitativnim kriterijima) te o njihovoj mogućnosti izmjene kapitalnih zahtjeva (što bi se trebalo odražavati u kvantitativnim kriterijima). Međutim neke promjene, primjerice organizacijske promjene, promjene internih procesa ili promjene procesa upravljanja rizikom, ne moraju imati izravan kvantitativni utjecaj. U pogledu tih promjena trebalo bi pri procjeni značaja dopustiti samo primjenu kvalitativnih kriterija.

(5) Kvantitativne pragove potrebno je osmisliti tako da se njima uzima u obzir ukupan utjecaj proširenja ili promjene pristupa internih modela na vrijednosti rizika izračunane bilo kojim internim modelom na koji utječe proširenje ili promjena, te na potreban kapital na temelju internih i standardiziranih pristupa kako bi odražavali mjeru u kojoj se interni pristupi upotrebljavaju za ukupne kapitalne zahtjeve za tržišni rizik. No kako bi se institucijama smanjilo opterećenje, primjereno je da se pri izračunu potrebnih vrijednosti rizika tijekom razdoblja promatranja u trajanju od 15 radnih dana za potrebe izračuna tih kvantitativnih pragova ne uzima u obzir prosjek odgovarajućih vrijednosti rizika temeljenih na pristupu internih modela tijekom prethodnih 60 radnih dana, već najnovija vrijednost rizika.

(6) Nadležna tijela mogu u svakom trenutku poduzeti odgovarajuće nadzorne mjere u pogledu proširenja i promjena internih modela o kojima su obaviještena, na temelju kontinuirane provjere postojećih odobrenja za upotrebu internih pristupa iz članka 101. Direktive 2013/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća ([1]). Te su ovlasti utvrđene kako bi se osigurao nastavak ispunjavanja zahtjeva iz dijela trećeg glave II. poglavlja 3. odjeljka 6. ili dijela trećeg glave III. poglavlja 4. ili dijela trećeg glave IV. poglavlja 5. Uredbe (EU) br. 575/2013. Nadalje, potrebno je utvrditi pokretače novih odobrenja proširenja i promjena internih pristupa i obavješćivanja o njima. Pravila o pokretačima ne bi trebala utjecati na nadzornu provjeru internih pristupa ili administrativne postupke koji su predviđeni člankom 20. stavkom 8. Uredbe (EU) br. 575/2013.

(7) Odobrenje nadležnih tijela odnosi se na metode, procese, kontrole, prikupljanje podataka i informatičke sustave pristupa te stoga kontinuirano usklađivanje modela sa skupom podataka upotrijebljenih za izračun, ispravljanje pogrešaka ili manje prilagodbe potrebne za svakodnevno održavanje internih pristupa, koji se odvijaju strogo u okviru već odobrenih metoda, procesa, kontrola, prikupljanja podataka i informatičkih sustava, nije potrebno obuhvatiti ovom Uredbom.

(8) Delegiranu uredbu (EU) br. 529/2014 stoga bi trebalo na odgovarajući način izmijeniti.

(9) Ova se Uredba temelji na nacrtu regulatornih tehničkih standarda koji je Komisiji dostavilo Europsko nadzorno tijelo za bankarstvo.

(10) Europsko nadzorno tijelo za bankarstvo provelo je otvoreno javno savjetovanje o nacrtu regulatornih tehničkih standarda na kojem se temelji ova Uredba, analiziralo je moguće povezane troškove i koristi te zatražilo očitovanje Interesne skupine za bankarstvo osnovane u skladu s člankom 37. Uredbe (EU) br. 1093/2010 Europskog parlamenta i Vijeća ([2]),

([1]) Direktiva 2013/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o pristupanju djelatnosti kreditnih institucija i bonitetnom nadzoru nad kreditnim institucijama i investicijskim društvima, izmjeni Direktive 2002/87/EZ te stavljaju izvan snage direktiva 2006/48/EZ i 2006/49/EZ (SL L 176, 27.6.2013., str. 338.).

([2]) Uredba (EU) br. 1093/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju europskog nadzornog tijela (Europskog nadzornog tijela za bankarstvo), kojom se izmjenjuje Odluka br. 716/2009/EZ i stavlja izvan snage Odluka Komisije 2009/78/EZ (SL L 331, 15.12.2010., str. 12.).

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Izmjene Delegirane uredbe (EU) br. 529/2014

Delegirana uredba (EU) br. 529/2014 mijenja se kako slijedi:

1. Članak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„*Članak 1.*

Predmet

Ovom se Uredbom utvrđuju uvjeti za procjenu značaja proširenja i promjena pristupa zasnovanih na internim rejting-sustavima, naprednih pristupa i pristupa internih modela odobrenih u skladu s Uredbom (EU) br. 575/2013, uključujući načine obavješćivanja o tim promjenama i proširenjima."

2. Članak 2. stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Značaj promjena opsega primjene rejting-sustava ili pristupa internih modela za izloženosti na osnovi vlasničkih ulaganja, ili promjena rejting-sustavâ ili pristupa internih modela za izloženosti na osnovi vlasničkih ulaganja, za pristup zasnovan na internim rejting-sustavima („promjene IRB pristupa') ili značaj proširenja i promjena za napredni pristup („proširenja i promjene naprednog pristupa') ili značaj proširenja i promjena za pristup internih modela („proširenja i promjene pristupa internih modela') klasificira se u jednu od sljedećih kategorija:

(a) značajna proširenja i promjene za koje je u skladu s člankom 143. stavkom 3., člankom 312. stavkom 2. i člankom 363. stavkom 3. Uredbe (EU) br. 575/2013 potrebno odobrenje odgovarajućih nadležnih tijela;

(b) ostala proširenja i promjene o kojima je potrebno obavijestiti nadležna tijela."

3. Članak 3. mijenja se kako slijedi:

(a) U stavku 1. dodaje se sljedeći treći podstavak:

„Klasifikacija proširenja i promjena pristupa internih modela provodi se u skladu s ovim člankom te člancima 7.a i 7.b."

(b) U stavku 2. točka (c) zamjenjuje se sljedećim:

„(c) za promjene koje nemaju izravan kvantitativni utjecaj nije potrebno izračunati kvantitativni utjecaj iz članka 4. stavka 1. točke (c) za IRB pristup ili članka 6. stavka 1. točke (c) za napredni pristup ili članka 7.a stavka 1. točke (c) za pristup internih modela."

4. Dodaju se sljedeći članci 7.a i 7.b:

„*Članak 7.a*

Značajna proširenja i promjene pristupa internih modela

1. Proširenja i promjene pristupa internih modela smatraju se značajnima ako ispunjavaju bilo koji od sljedećih uvjeta:

(a) obuhvaćeni su bilo kojim proširenjem opisanim u Prilogu III. dijelu I. odjeljku 1.;

(b) obuhvaćeni su bilo kojom promjenom opisanom u Prilogu III. dijelu II. odjeljku 1.;

(c) dovode do promjene u apsolutnoj vrijednosti od najmanje 1 % jedne od odgovarajućih vrijednosti rizika iz članka 364. stavka 1. točke (a) podtočke i., članka 364. stavka 1. točke (b) podtočke i., članka 364. stavka 2. točke (b) podtočke i. ili članka 364. stavka 3. točke (a) Uredbe (EU) br. 575/2013, izračunane za prvi radni dan testiranja utjecaja proširenja ili promjene, i povezano s opsegom primjene odgovarajućeg modela pristupa internih modela na koji se vrijednost rizika odnosi, te dovode do jedne od sljedećih situacija:

i. promjene od najmanje 5 % zbroja vrijednosti rizika iz članka 364. stavka 1. točke (a) podtočke i., članka 364. stavka 1. točke (b) podtočke i., prilagođenih naviše multiplikacijskim faktorima (m_c) odnosno (m_s) u skladu s člankom 366. Uredbe (EU) br. 575/2013, članka 364. stavka 2. točke (b) podtočke i. i članka 364. stavka 3. točke (a) Uredbe (EU) br. 575/2013, i kapitalnih zahtjeva u skladu s poglavljima 2., 3. i 4. glave IV. te Uredbe, ovisno o slučaju, izračunanih na razini matične institucije u EU-u odnosno na razini institucije u slučaju institucije koja nije ni matična institucija ni društvo kći;

ii. promjene od najmanje 10 % najmanje jedne od odgovarajućih vrijednosti rizika iz članka 364. stavka 1. točke (a) podtočke i., članka 364. stavka 1. točke (b) podtočke i., članka 364. stavka 2. točke (b) podtočke i. ili članka 364. stavka 3. točke (a) Uredbe (EU) br. 575/2013, i povezano s opsegom primjene odgovarajućeg modela pristupa internih modela na koji se vrijednost rizika odnosi.

2. Za potrebe stavka 1. točke (c) podtočke i. i u skladu s člankom 3. stavkom 2., utjecaj proširenja ili promjene procjenjuje se kao najveća apsolutna vrijednost omjera tijekom razdoblja iz stavka 4. ovog članka koji se izračunava na sljedeći način:

(a) u brojniku, razlika između zbroja iz stavka 1. točke (c) podtočke i. uzimajući u obzir proširenje ili promjenu i tog istog zbroja bez proširenja ili promjene;

(b) u nazivniku, zbroj iz stavka 1. točke (c) podtočke i. bez proširenja ili promjene.

3. Za potrebe stavka 1. točke (c) podtočke ii. i u skladu s člankom 3. stavkom 2., utjecaj proširenja ili promjene procjenjuje se kao najveća apsolutna vrijednost omjera tijekom razdoblja iz stavka 4. ovog članka koji se izračunava na sljedeći način:

(a) u brojniku, razlika između vrijednosti rizika iz članka 364. stavka 1. točke (a) podtočke i., članka 364. stavka 1. točke (b) podtočke i., članka 364. stavka 2. točke (b) podtočke i. ili članka 364. stavka 3. točke (a) Uredbe (EU) br. 575/2013 uzimajući u obzir proširenje ili promjenu i te iste vrijednosti rizika bez proširenja ili promjene;

(b) u nazivniku, vrijednost rizika iz članka 364. stavka 1. točke (a) podtočke i., članka 364. stavka 1. točke (b) podtočke i., članka 364. stavka 2. točke (b) podtočke i. odnosno članka 364. stavka 3. točke (a) bez proširenja ili promjene.

4. Za potrebe stavka 1. točke (c) podtočaka i. i ii. omjeri iz stavaka 2. i 3. izračunavaju se za razdoblje koje odgovara kraćem od razdoblja iz sljedećih točaka (a) i (b):

(a) 15 uzastopnih radnih dana počevši od prvog radnog dana testiranja utjecaja proširenja ili promjene;

(b) do dana kada dnevni izračun jednog od omjera iz stavaka 2. i 3. uzrokuje utjecaj koji je jednak postotcima ili veći od postotaka iz stavka 1. točke (c) podtočke i. odnosno stavka 1. točke (c) podtočke ii.

Članak 7.b

Proširenja i promjene pristupa internih modela koje se ne smatraju značajnima

Proširenja i promjene pristupa internih modela koje nisu značajne, ali o kojima je potrebno obavijestiti nadležna tijela u skladu s člankom 363. stavkom 3. drugim podstavkom Uredbe (EU) br. 575/2013 priopćuju se na sljedeći način:

(a) o proširenjima i promjenama obuhvaćenima Prilogom III. dijelom I. odjeljkom 2. i dijelom II. odjeljkom 2. nadležna tijela obavješćuju se dva tjedna prije njihove planirane provedbe;

(b) o svim ostalim proširenjima i promjenama nadležna tijela obavješćuju se nakon provedbe najmanje jednom godišnje.”

5. Članak 8. stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Za proširenja i promjene IRB pristupa, naprednog pristupa ili pristupa internih modela koje se klasificiraju kao proširenja i promjene za koje je potrebno odobrenje nadležnih tijela institucije uz zahtjev dostavljaju sljedeću dokumentaciju:

(a) opis proširenja ili promjene, svoje razloge za odabir i cilj;

(b) datum provedbe;

(c) opseg primjene na koji utječe proširenje ili promjena modela, zajedno s karakteristikama obujma;

(d) tehničke dokumente i dokumente o procesima;

(e) izvješća o nezavisnoj provjeri ili validaciji institucije;

(f) potvrdu da su proširenje ili promjenu odobrila nadležna tijela u okviru postupka odobravanja institucije i datum odobrenja;

(g) prema potrebi, kvantitativni utjecaj promjene ili proširenja na iznose izloženosti ponderirane rizikom ili kapitalne zahtjeve odnosno odgovarajuće vrijednosti rizika ili zbroj odgovarajućih kapitalnih zahtjeva i vrijednosti rizika;

(h) evidenciju broja trenutačne i prethodne verzije internih modela institucije koji podliježu odobrenju."

6. Prilog III. dodaje se Uredbi (EU) br. 529/2014 kako je utvrđeno u Prilogu ovoj Uredbi.

Članak 2.

Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 4. ožujka 2015.

Za Komisiju

Predsjednik

Jean-Claude JUNCKER

PRILOG

„PRILOG III.

Proširenja i promjene pristupa internih modela

DIO I.

PROŠIRENJA PRISTUPA INTERNIH MODELA

Odjeljak 1.

Proširenja za koja je potrebno odobrenje nadležnih tijela (‚značajna')

1. Proširenje modela tržišnog rizika na dodatno zemljopisno područje u okviru drugog područja nadležnosti, uključujući proširenje modela tržišnog rizika na pozicije jedinice smještene u drugoj vremenskoj zoni ili za koju se koriste drugačiji sustavi jedinica za trgovanje ili informatički sustavi.

2. U okviru područja primjene modela pristupa internih modela uključivanje vrsta proizvoda za koje vrijednosti adherentne riziku, izračunane u skladu s člankom 364. stavkom 1. točkom (a) podtočkom i. Uredbe (EU) br. 575/2013, premašuju 5 % vrijednosti adherentne riziku ukupnog portfelja na koji se primjenjuje model pristupa internih modela prije uključivanja tih proizvoda, izračunane u skladu s člankom 364. stavkom 1. točkom (a) podtočkom i. Uredbe (EU) br. 575/2013.

3. Sva obrnuta proširenja, primjerice slučajevi kada institucije na kategorije rizika za koje su dobile odobrenje za primjenu internog modela tržišnog rizika namjeravaju primjenjivati standardiziranu metodu.

Odjeljak 2.

Proširenja o kojima je nadležna tijela potrebno obavijestiti *ex ante*

U okviru područja primjene modela pristupa internih modela uključivanje vrsta proizvoda za koje se zahtijeva primjena različitih tehnika modeliranja rizika od onih koje su odobrene u okviru odobrenja primjene tog modela pristupa internih modela, primjerice proizvoda koji ovise o prethodnom kretanju vrijednosti i pozicija s više vrsta odnosne imovine, u skladu s člankom 367. Uredbe (EU) br. 575/2013.

DIO II.

PROMJENE PRISTUPA INTERNIH MODELA

Odjeljak 1.

Promjene za koje je potrebno odobrenje nadležnih tijela (‚značajne')

1. Promjene između povijesne simulacije, parametarske metode ili metode Monte Carlo za izračun vrijednosti adherentne riziku.

2. Promjene sustava agregiranja, primjerice ako se jednostavan zbroj vrijednosti rizika zamijeni integriranim modeliranjem.

Odjeljak 2.

Promjene o kojima je nadležna tijela potrebno obavijestiti *ex ante*

1. Promjene osnova statističkih metoda u skladu s člancima 365., 374. ili 377. Uredbe (EU) br. 575/2013, uključujući među ostalim:

   (a) smanjenje broja simulacija;

   (b) uvođenje ili uklanjanje metoda smanjenja varijanci;

   (c) promjene algoritama za generiranje nasumičnih brojeva;

   (d) promjene statističke metode za procjenu volatilnosti ili korelacija među faktorima rizika;

   (e) promjene pretpostavki o zajedničkoj distribuciji faktora rizika.

2. Promjene efektivnog trajanja povijesnog razdoblja promatranja, uključujući promjenu sheme ponderiranja vremenske serije u skladu s člankom 365. stavkom 1. točkom (d) Uredbe (EU) br. 575/2013.

3. Promjene pristupa za utvrđivanje razdoblja stresa radi izračuna vrijednosti adherentne riziku u stresnim uvjetima u skladu s člankom 365. stavkom 2. Uredbe (EU) br. 575/2013.

4. Promjene definicije faktora tržišnog rizika koji se primjenjuju u internom modelu vrijednosti adherentne riziku, uključujući migraciju na okvir za diskontiranje OIS, tj. prijelaz među nultim stopama, paritetnim stopama ili stopama zamjene.

5. Promjene načina na koji se pomaci faktora tržišnog rizika odražavaju na promjene vrijednosti portfelja, primjerice promjene modela vrednovanja instrumenata – koji se upotrebljavaju za izračun osjetljivosti na faktore rizika ili za ponovno vrednovanje pozicija pri izračunu vrijednosti rizika –, prelazak s analitičkog modela određivanja cijena na model temeljen na simulacijama, promjene između Taylorove aproksimacije i potpune revalorizacije ili promjene primjenjivih mjera u pogledu osjetljivosti, u skladu s člankom 367. Uredbe (EU) br. 575/2013.

6. Promjene metodologije za utvrđivanje zamjena.

7. Promjene hijerarhije izvora rejtinga koji se upotrebljavaju za utvrđivanje rejtinga pojedinačne pozicije u modelu dodatnog kapitalnog zahtjeva.

8. Promjene metodologije u pogledu stope gubitaka zbog statusa neispunjavanja obveza ili razdoblja likvidnosti za model dodatnog kapitalnog zahtjeva ili model za trgovanje korelacijama u skladu s glavom IV. poglavljem 5. odjeljkom 4. ili odjeljkom 5. Uredbe (EU) br. 575/2013.

9. Promjene metodologije koja se upotrebljava za raspoređivanje izloženosti u pojedinačne kategorije izloženosti u modelu dodatnog kapitalnog zahtjeva ili modelu za trgovanje korelacijama u skladu s glavom IV. poglavljem 5. odjeljkom 4. ili odjeljkom 5. Uredbe (EU) br. 575/2013.

10. Promjene metoda za procjenu korelacije izloženosti ili imovine za model dodatnog kapitalnog zahtjeva ili model za trgovanje korelacijama u skladu s glavom IV. poglavljem 5. odjeljkom 4. ili odjeljkom 5. Uredbe (EU) br. 575/2013.

11. Promjene metodologije za izračun stvarne ili hipotetske dobiti i gubitka pri primjeni za retroaktivno testiranje u skladu s člankom 366. stavkom 3. i člankom 369. stavkom 2. Uredbe (EU) br. 575/2013.

12. Promjene metodologije interne validacije u skladu s člankom 369. Uredbe (EU) br. 575/2013.

13. Strukturne, organizacijske ili operativne promjene temeljnih procesa u funkcijama upravljanja rizikom ili kontrole rizika u skladu s člankom 368. stavkom 1. Uredbe (EU) br. 575/2013, uključujući sljedeće:

    (a) promjene višeg rukovodstva;

    (b) okvir utvrđivanja granica;

    (c) okvir izvješćivanja;

    (d) metodologija testiranja otpornosti na stres;

    (e) postupak za novi proizvod;

    (f) politika promjene internog modela.

14. Promjene informatičkog okruženja, uključujući sljedeće:

    (a) promjene informatičkog sustava koje uzrokuju izmjene u postupku izračuna u internom modelu;

    (b) primjena modela određivanja cijena prodavatelja;

    (c) eksternalizacija središnjih funkcija prikupljanja podataka.”